

Sygn. akt SNO 10/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 kwietnia 2017 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Andrzej Stępka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Jerzy Kuźniar

SSN Marta Romańska

Protokolant Katarzyna Wojnicka

przy udziale Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Sądu Okręgowego w [...] i
przedstawiciela Ministra Sprawiedliwości sędziego Dariusza Kupczaka,
po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 24 kwietnia 2017 r.,
sprawy **R.C.**

sędziego Sądu Rejonowego w [...]

w związku z odwołaniem, wniesionym przez Ministra Sprawiedliwości
od wyroku Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego [...]
z dnia 8 grudnia 2016 r., sygn. akt ASD .../2016,

**utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok, a kosztami sądowymi
postępowania dyscyplinarnego obciąża Skarb Państwa.**

UZASADNIENIE

Sędzia Sądu Rejonowego we [...] R.C., został obwiniony przez Zastępcę
Rzecznika Dyscyplinarnego dla okręgu Sądu Okręgowego w [...] o to, że w dniu 10
czerwca 2015 r. w miejscowości K., kierując samochodem osobowym marki Toyota,
przekroczył dopuszczalną prędkość o 72,8 km/h poruszając się z prędkością 122,8

km/h, czym popełnił wykroczenie z art. 92a kodeksu wykroczeń, uchybiając w ten sposób godności urzędu sędziego – a więc obwiniono go o przewinienie służbowe z art. 107 § 1 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. 2015, poz. 133, j.t.).

Wyrokiem z dnia 8 grudnia 2016 r., w sprawie ASD .../16, Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny [...] uniewinnił obwinionego sędziego od zarzutu popełnienia tego przewinienia.

Odwołanie od tego wyroku wniósł na niekorzyść obwinionego na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. Minister Sprawiedliwości, który w pierwszej kolejności zarzucił:

1/ na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść orzeczenia, a mianowicie:

- art. 352 k.p.k. i art. 167 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. poprzez niewyjaśnienie wszystkich istotnych okoliczności sprawy w wyniku niepełnego postępowania dowodowego polegającego na braku przesłuchania świadków M. C. oraz D. S. - funkcjonariuszy Policji - na okoliczność, z jaką prędkością poruszali się nieoznakowanym radiowozem za samochodem kierowanym przez obwinionego, gdy stan sprawy tego wymagał, a które to zeznania w sposób kategoryczny pozwoliłyby na ustalenie, z jaką prędkością prowadził swój samochód obwiniony sędzia R.C., tym bardziej, że w toku postępowania wyjaśniającego przyznał on, iż „zatracił poczucie terenu zabudowanego” i „jeżeli przekroczył prędkość to mógł jechać z prędkością 80-90 km/h”;

- art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. poprzez przekroczenie granicy swobodnej oceny dowodów i dokonanie rozstrzygnięcia w oparciu o fragmentarycznie przeanalizowany materiał dowodowy, w szczególności, nie wzięcie pod uwagę wyjaśnień obwinionego sędziego złożonych w toku postępowania dyscyplinarnego w dniu 9 marca 2016 r., stanowiących podstawę wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej, w których

sędzia jednoznacznie przyznał, że „mógł jechać z prędkością 80-90 km/h”.

2/ na podstawie art. 438 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. skarżący zarzucił także błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść wobec stwierdzenia, że nie istnieje materiał dowodowy pozwalający na przypisanie winy obwinionemu oraz błędnej ocenie już zebranego materiału dowodowego w postaci wyjaśnień obwinionego R.C., wskazujących, iż nie jest możliwe ustalenie prędkości samochodu kierowanego przez obwinionego sędziego - podczas gdy analiza w/w dowodów (a w szczególności wyjaśnień sędziego złożonych w toku postępowania wyjaśniającego stanowiących podstawę wniosku o rozpoznanie sprawy dyscyplinarnej z dnia 9 marca 2016 r.) prowadzi do przeciwnej konkluzji, a co najmniej do uznania, że sędzia R.C. w dniu 10 czerwca 2015 r. w miejscowości R.C., kierując samochodem osobowym marki Toyota przekroczył dopuszczalną prędkość co najmniej o 40-50 km/h, poruszając się z prędkością przynajmniej 80-90 km/h.

W konkluzji Minister Sprawiedliwości wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu - Sądowi Dyscyplinarnemu [...] do ponownego rozpoznania. Na rozprawie przed Sądem Najwyższym – Sądem Dyscyplinarnym przedstawiciel Ministra Sprawiedliwości poparł odwołanie i wniósł o uchylenie wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania, natomiast Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego wniósł o nieuwzględnienie tego odwołania.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje.

Sąd pierwszej instancji uniewinniając obwinionego sędziego od zarzucanego mu przewinienia służbowego stwierdził, iż zebrane w sprawie dowody, takie jak wyjaśnienia obwinionego, zeznania funkcjonariuszy Policji - świadków M. C. i D. S. oraz opinia biegłego z zakresu kryminalistyczno – technicznej rekonstrukcji wypadków drogowych, techniki samochodowej, wyceny i kalkulacji napraw z Ośrodka Badania Wypadków Drogowych, analizowane zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, nie pozwalają na uznanie winy sędziego R.C..

Wskazał Sąd, iż szczególnego znaczenia nabrała właśnie powyższa opinia biegłego, analizowana również w kontekście odtworzonego zapisu wideorejestratora, a dowody te pozwoliły na wiarygodną weryfikację pozostałych dowodów, zwłaszcza tych osobowych.

Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny [...] oceniając opinię biegłego W. G. w całości dał jej wiarę i przytoczył najistotniejsze wnioski tej ekspertyzy, a mianowicie:

a/ przedstawiony przez Komendę Powiatową Policji zarejestrowany materiał nie spełnia wymogów pozwalających na prawidłowe i rzetelne ustalenie rzeczywistej prędkości samochodu marki Toyota, ponieważ podczas pomiaru nie zachowano stałej odległości między pojazdami na początku i końcu odcinka pomiarowego. W tej sytuacji nie jest możliwe ustalenie rzeczywistej prędkości samochodu obwinionego podczas manewru wyprzedzania, zaś zarejestrowana prędkość wynosząca 122,8 km/h nie jest prędkością tego samochodu.

b/ zapis wideorejestratora obejmuje cały pomiar prędkości pojazdu i jazdy za pojazdem kontrolowanym aż do jego zatrzymania - i w takim zakresie odpowiada wymogom użycia tego rodzaju urządzeń. Jednakże z powodu nie zachowania stałej odległości między pojazdami na początku i na końcu odcinka pomiarowego oraz nieczytelnego i nieostrego obrazu, nie jest miarodajny.

c/ w zaistniałej sytuacji drogowej, manewr wyprzedzania dopuszczał zwiększenie prędkości przez samochód obwinionego, ponieważ w jego trakcie, na lewym pasie ruchu dla pojazdów jadących z przeciwka, rozpoczął wykonywanie manewru wyprzedzania innego pojazdu samochód osobowy koloru białego - w tej sytuacji obwiniony kierujący Toyotą musiał szybko zakończyć wyprzedzanie.

Niezależnie od zacytowanych przez Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny [...] końcowych wniosków biegłego, w ocenie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego, koniecznym jest zwrócenie uwagi na dodatkowe wywody biegłego, które również w sposób czytelny obrazują zaistniałą w niniejszej sprawie nietypową sytuację faktyczną. Mianowicie, biegły sprecyzował, że aby wyliczona

prędkość odpowiadała prędkości pojazdu kontrolowanego, należy zachować tę samą odległość między pojazdami na początku i na końcu odcinka pomiarowego. Wskazał też, jakie czynniki składają się na całkowity błąd pomiaru prędkości i podkreślił, że największy wpływ na dokładność pomiaru, ma zachowanie jednakowej odległości między pojazdami, na początku i na końcu pomiaru. Biegły dokonał porównania powiększonych w jednakowym stopniu klatek filmu zawierających obraz początku i końca pomiaru, zaś ich analiza wskazała, że pojazd policji nie zachował stałej odległości od pojazdu obwinionego w trakcie pomiaru. Ponieważ pojazd policji w trakcie pomiaru prędkości zbliżał się do pojazdu Toyota, to zmierzona i zarejestrowana prędkość wynosząca 122,8 km/h jest tylko prędkością pojazdu policji, a nie Toyoty. W tej sytuacji dokładne określenie prędkości pojazdu obwinionego w oparciu o zebrany materiał dowodowy nie było możliwe.

Właśnie mając na uwadze te wszystkie rozważania, Sąd I instancji doszedł do wniosku, że w świetle jednoznacznej treści opinii biegłego, zeznania funkcjonariuszy Policji wskazujące na przekroczenie szybkości przez obwinionego, nie mogą być wystarczające do uznania jego winy. Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny stwierdza, że argumenty Sądu I instancji są rzetelne, pełne oraz logiczne i w konsekwencji należy je zaakceptować.

Należy zwrócić uwagę, iż zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie sądowym ugruntowany jest pogląd, że dowodu z opinii biegłego nie wolno zastępować innymi dowodami. Jeżeli ustalenie danego faktu wymaga wiedzy specjalnej, to konieczne jest wezwanie biegłych celem wydania opinii, a nie posiłkowanie się innymi dowodami. W konsekwencji więc, nie można skorzystać z wiedzy świadka, nawet jeśli posiada on wiadomości specjalne, czy też zastąpić wniosków opinii biegłego zeznaniami tej osoby przesłuchanej w charakterze świadka. Należy też zauważyć, że opinia biegłego jest niezbędna wszędzie tam, gdzie stwierdzenie okoliczności mającej istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia danej kwestii wymaga „wiadomości specjalnych” (*por. Kodeks postępowania karnego. Komentarz, pod red. J. Skorupki, Warszawa 2015, s. 469, teza 4; T. Grzegorzczuk. Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Warszawa 2008, s. 448, teza 3;*

Kodeks postępowania karnego. Komentarz. Tom I, pod red. P. Hofmańskiego, Warszawa 2007, s. 916, teza 7; wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 14 listopada 2008 r., V KK 137/08, Lex Nr 477890; z dnia 25 stycznia 1989 r., V KRN 298/88, OSNPG 1989, Nr 6, poz. 71; z dnia 20 sierpnia 1980 r., V KRN 178/80, OSNPG 1981, Nr 5, poz. 52).

Jak już wcześniej podniesiono, Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny [...] poddał analizie wszystkie dowody zebrane w sprawie, a zatem wyjaśnienia obwinionego, zeznania świadków M. C. i D. S. oraz opinię biegłego. Podkreślił Sąd, którym dowodom dał wiarę i z jakiego powodu oraz w jakim zakresie uczynił je podstawą ustaleń faktycznych. W sprawie nie ujawniły się nowe dowody, które mogłyby podważyć prawidłowość ustaleń faktycznych Sądu I instancji, takich dowodów nie wskazano także w odwołaniu. Natomiast oceniając zgromadzone w przedmiotowej sprawie dowody, Sąd ten był zobowiązany respektować w pełni zasady – obiektywizmu, wyrażoną w art. 4 k.p.k., swobodnej oceny dowodów z art. 7 k.p.k. i wreszcie – zasadę *in dubio pro reo* z art. 5 § 2 k.p.k. A zatem Sąd I instancji dokonał trafnych ustaleń w zakresie podstawy faktycznej wyroku, rozważył zgodnie z dyspozycją art. 410 k.p.k. całokształt okoliczności istotnych dla prawidłowego rozstrzygnięcia, wyprowadził trafne wnioski z ustaleń faktycznych i w konsekwencji wskazał oraz uzasadnił przesłanki, na których oparł ustalenia co do potrzeby uniewinnienia obwinionego sędziego R.C..

Skoro zatem nie istniała możliwość poszerzenia postępowania dowodowego w taki sposób, który umożliwiłby wykazanie błędności ustaleń faktycznych Sądu I instancji, zaś opinia biegłego wprost podważała trafność stawianego obwinionemu zarzutu popełnienia przewinienia służbowego, odwołanie nie zasługiwało na uwzględnienie i należało utrzymać w mocy zaskarżony wyrok Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego [...].

Na podstawie art. 133 u.s.p. kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążono Skarb Państwa.

kc